

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZEW.422.39.2016.MP

Warszawa, 22 listopada 2016 roku

Pani

Anna Zalewska

Minister Edukacji Narodowej

jednym z celów nowelizacji ustawy – Karty Nauczyciela, dokonanej w marcu 2016 r., było objęcie przepisami odpowiedzialności dyscyplinarnej wszystkich nauczycieli¹. Nowelizacją zlikwidowano wyłączenia w ww. zakresie, które obejmowały nauczycieli niepublicznych przedszkoli i szkół, zatrudnionych w wymiarze niższym niż ½ obowiązkowego wymiaru zajęć. Jednakże zmianą tą nie osiągnięto w pełni planowanego celu, o którym mowa na wstępie.

Nauczycielami, zgodnie z przepisami ustawy – Karta Nauczyciela, są osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych wymienionych w art. 1. W przepisie tym, określającym zakres podmiotowy obowiązywania ustawy, niestety nie uwzględniono innych form wychowania przedszkolnego. Następstwem tego jest fakt, że nauczyciele punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego nie podlegają przepisom ustawy – Karta Nauczyciela, w tym tak istotnych jak: art. 6, stanowiący o obowiązkach nauczycieli, czy art. 75 o odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Co prawda, uregulowanie wynikające z art. 14a ust. 6 ustawy o systemie oświaty², który stanowi, iż nauczyciele innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę zatrudniani są przez dyrektorów przedszkoli lub szkół samorządowych, mogłoby oznaczać, że osoby te podlegają standardom wyznaczonym przez przepisy ustawy – Karta Nauczyciela, to nadal nie zmienia to faktu, że sytuacja tych nauczycieli nie jest wprost dookreślona w samej ustawie – Karta Nauczyciela.

¹ ustawa z dnia 18 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 668);

² ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.);

Ewidentnie problem ten dotyczy natomiast nauczycieli niepublicznych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego. Przykładem może być badana przez Rzecznika Praw Dziecka sprawa, w której rzecznik dyscyplinarny dla nauczycieli umorzył postępowanie wyjaśniające wobec nauczycielki niepublicznego punktu przedszkolnego. Decyzję uzasadniono tym, że prowadzone postępowanie wykazało, że nauczyciel, w chwili popełnienia zarzucanego czynu, nie był zatrudniony na stanowisku nauczyciela w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1a i 2 ustawy – Karta Nauczyciela³. Podkreślenia wymaga fakt, że wyniki kontroli przeprowadzonej w tej sprawie w trybie nadzoru pedagogicznego przez kuratora oświaty potwierdziły stosowanie przemocy wobec dziecka.

Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że skutkiem obowiązującego stanu prawnego jest nie tylko brak możliwości objęcia nauczycieli innych form wychowania przedszkolnego odpowiedzialnością dyscyplinarną, ale także nieobowiązywanie w stosunku do nich wymogu niekaralności.

W związku z powyższym, powołując się na art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2086), zwracam się do Pani Minister o podjęcie działań w celu właściwego uregulowania statusu nauczycieli zatrudnionych w innych formach wychowania przedszkolnego poprzez wprowadzenie stosowanej zmiany w art. 1 ustawy – Karty Nauczyciela.

→ wyrażeniu stanowiska
Marek Jankowski

³ przesłanka do wydania postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wynikająca z art. 85 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1379).